

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBŐL Szereddőn 10. Februárhusban 1790.

Tudom mit kétesnek leg elől is Erd. Olvasóim a^z
Kurirban — azt is jól tudom mit kellett volna ide iktatnam; de az Ugorkán és Salátán kívül, majd minden dolog meg érve jó — azért — míg örvedetesebb hírrel kedveskedhetnénk, az ő Felsége nyavallyás állapotjáról csak azt írhatjuk, — hogy 8 napoktól fogva semmit sem tudnak még a' maga Test-örzői felőle miben van. Tegnap ugyan 8 tál étket vivének bé ő Felségéhez ebédre — de itt mások is vagynak a' kik esznek; mert ő Felsége az egész nyavallyájának idejében csak 2 tál étellel táplálta eddig magát; azért reményjük — hogy most jobban léizen.

Egyes Tudósítások.

Az *Eszterházi Húszár* Sergénél így lett a Tiszt-ségbéli elé-mozdulás: G. *Keglevits* Generállá lett; ennek helyébe *Obesterré* lett *Obestl. Dévay; Devay Ur* helyébe *Obestlájdinánt* lett *Bonyhádi*; első Májorrá B. *Szentkereszti*, Második Májorrá *Székely Húszár Kapitány Vajna* — és a most ujjonnan állított Osztálynak Májorává a Sereg Urának fia az ifjú *Eszterházy*. — A Székely Húsz. Seregnél volt *Obestl. Lajos Ur*, a *Kóburg Draganyos* Sergénél *Obesterré* tétetett.

Budáról tudósítottunk, hogy a múlt hónapnak 28-dik napján meghala Pesten, életének 33 dik eltendejében a N. M. K. Testörző Seregnél lévő második Kapitány *Dolovitzényi Ur*, ki most legközelebb az *Eszterházi Antal* gyalog Sergénél vala Grán. Kap. — A *Valdek* Dragonyos Serge a Dunán való bajoss általmenetel miatt a Gallitziába menendő útban meg akadályoztatott vala; de már most a maga útjat folytatja, és *Duklába* fog szállani. A több ki-rendelt Lovas-Sergek *Nytránál* jönnek öszve. — A 10 Gránátéros Batalionak a Bétsi útban vagnak. —

Győr 4-dik Febr szóról szóra. — „Bizodalmos 's. t. ! — „Kivántam az Urnak ezen, a Tudományokban elől menni kívánó hazabéli Ifjuságnak ditséretére szolgáló Tudósítással kedveskedni:

E' mái napon az Ifju Gróf *Györy Ferentz Ur*fi, a Philosophiának első esztendőbeli Tanulója, a maga első fél-esztendei Tudomány-próbáját, a Méltóságos Györi Püspök *Fengler Josef* Urnak, nemkülömben Fő-Tisztelendő Györi Kánonok és Apátor *Majláth Antal* Urnak, ugy a Györi Oskolák Direktorja *Szunerits Martony*, és Tisztelendő *Balog Sándor* Professzor, 's hasonló képpen több jelenlévő és a Tudományokban jártas Uraknak jelenlétekben ditséretessen elvégezte, melynek alkalmatosságával az említett ifju Gróf a Philosophiái első fél-esztendőre ki-szabott minden Tudományokból, majd két egész óráig tartott Kérdésekre, egymás után hangzó ékes Deák szóllással és természetes bátor

sággal olly gyükereszen és derekassan felelt, hogy minvajoknak tsudálkozását magára vonta; ezzel pedig már Életének is illy zsengejében nyilvánosságosa teite, hogy a' Tudományokban mely igen gyönyörködik, és hogy az Hazának, és a' Közjónak Nagy Reménységére nevelkedik.

Ezt mind valóságos igaz Tudósítást, az említett ifjú Grófnak meg érdemlett dicséretére, nagy örömmel kívántuk ide iktatni, és azt is meg jegyezni, hogy ezen M. ifjú Gróf született Anyai nyelvének is ki mondhatatlan kedvellője.

Erdélyből Tordáról 23-dik Jan. — „Most kevesebb lévén a' hadi-tudósításoknak bővsége, helyet talál inkább az hazabéli apróbb történeteknek megírása a' Kurirban. Két három dologgal kedveskedem azért az Urnak. Ez esztendőnek 4-dik napján végezé világi életét Kolosvárt Mélt. *Lúgosi Theresia Afzszony*, Mélt. *Miksa Gábor* Urnak házas-társa, Néhai *Lúgosi László* Urnak, ki utolsó vala fiú magzat, a' maga Familiájában, Léánya. Nevezetes volt ez Hazában ez Uri Afzszonyság rend kívül való erejéről, mellynek jeles és különböző példáival sokszor az Uri-gyülekezeteket és társaságokat mulattatta, p. o. két tenyerére fel vévén két férjfiakat, azokat hordozhatta, egy pár erős ló-patkót ujjai közé fogván, széliben el-törte, két on tárgyért egymásban téve ujjával mint a' papiroszat öszve-rétele, hajtotta; a' süveg-nádmézet tsupán ujjai között öszve-aprítottta, és erőlségének több hasonló példáival a' nézőket sokszor tsudáltatta. Egy szóval itten mind az erő, mind a' természet, mind a' bátorság az Afzszonyi nemet meghaladta, sőt a' férjfiakat is szinte maga után hagyta — mellynek bizonyossága az is, hogy terhes nvavalyái el-következvén, nagy bátorsággal az orvosi arra erőltette, hogy mondaná meg bátran és nyilván, vagyon-e reménység gyógyulásához. Ki is sok unizolására midőn meg-mondotta volna, hogy ahoz néki reménysége nintsen, azt minden meg-rettenés nélkül fogadta, és az orvasnak ezen felölle való vallás tetelet meg-

is köszönte. Melly után magát az egy Idvezítőnek Erdeméhez való erőss ragaszkodással a' halálra állhatatos bátorsággal készítette. " — „ Ugyan ezen hónapnak 10-dik napján lett utolsó temetési tiszte- sége szép halotti pompával Kolosvárt ama Néhai halhatatlan emlékezetü T. T. Professör *Fogarasi Pap Jozef* Ur özvegyének *Vibel Ersebet* Afiszonynak, a kiben lévő nagy és nemes szív meg-érdemlette va- la, hogy az említett Nagy Férjfiu Holláudiában házastársúl végye és a' Magyar földre bé-plántál- ja. Egy ki-mivelt elme éles el-látással és nemes gondolatokkal, kiváltképpen szeplőtelen Keresztény- séggel, érdemlették még az Erdélyi Méltóságok e- lött-is ez Afiszonyoságnak tekintetét. Nevezetes va- la benne Nemzetünkhöz való buzgó szeretete és szí- ves vonódása, nem csak Férjéjért kit majd hason- lthatatlanul tisztelt, hanem azért a' gyönyörűség- gért-is, mellyet fel-talált Hazánkban szívének meg- elége-lésével. A' többi között életének vége-fele fokáig usupán csak Magyar nyelven kívánt be- szélni; és egy idegen *Brantzia Udvari* tanító- léánynak (*Mamselnek*) ezt mondja vala egész meg- nyugodott szívvel: lássa-meg, mitsoda könnyen és örömmel lehet valakinek meg-halni az idegen föl- dőn. Örök emlekezetet és nagy tiszteletet érdemel még a' következő maradékok előtt-is Méltosá- gos Gróf *Czegei Vass Kriszina* Ur Afiszonynak, Néhai Méltós. Báró *Kemény Miklós* Ur ő Nagysága kegyes özvegyének ő Nagyságának ezen Tiszteletes Afiszonyhoz példa nélkül járult szivesége, kit-is ma- ga Mélt. Uri-házában magyárt özvegyiségétől fog-

va bé-fogadván, hozzája mint; éppen gyermekéhez, olyan szívvvel viseltetni, velle éppen a' barátságig le-ereszkedni, néki mindenekben lehető tökéletes meg-elegedését 's kedvét keresni méltoztatott. Sok-szor tsudáltuk és ez után-is tsudálni fogjuk a' jó-téménynek és szeretetnek ezt a' nagy példáját, kik ott közelebb meg-fordultunk. Teste el-vitetett Ked-ves Férjének testé mellé Maros Vásárhelyre, hol e-leibe feles számu Uri fő Méltóságok ki-menni és a' Sirig kifirő ujjabb halotti feregbe elegyedni méltoz-tattak. Itten méltó meg- emlittenem, hogy Mélt-Gróf *Teleki Josef* Ur ő Nga. ezen özvegytől Néhai, Férjének Erdem-pénzeit, azoknak meunységek szerint, mintegy másfél ezer forintokra betsültetvén, magá-hoz váltotta; egyszersmind azt-is kegyesen ígerte vala, hogy Néhai *T. T. Fogarasi Pap Josef* Urnak a' tudós Világ előtt már esméretes néhány Disce-tátziojit egybe-szedetvén itten a' Hazában edgyütt ki-nyomtattatja 's meg-bőviti. Ohajtva és nagy kö-szönettel várná a' Magyar Közönség e' kegyes ígé-retnek tellyesfedését; mert ezen mi közülünk való nagy Magyar Léleknek halhatatlan munkáiból, vagy tsak egyet-egyét imitt-amott szemlélünk, vagy némel-lyiket nem-is találjuk. Mitsoda illendő dolog volna hogy ezeket a' finum aranyokat, melyeket a' mi ma-gunk Bányáinkból idegenek ástak ki, már avagy tsak mi magunk kezeinken bővebben foragni engednök! — Ez előtt harmad negyed nappal Oláh-országból ki-jött egy *Toskána* Húszár Káplár, meg-fordulván Tordán azt beszélette, hogy a' napokban Viddin-felől Török Tábor nyomulván Gládova-felé, ennek

recognoscérozása végett a' mi részünkről három *Török* Húszár legények el-küldettek, kiket véletlenül 300 Török környül vévén, magokat még is olly példa nélkül való vitézséggel óltalmazták, hogy edgyiknek ugyan lovát elébb alólla el-lövén, azt az ellenség el-fogta, de a' más kettő (noha ezek közül is ismét edgyiknek alólla lova el-lövetett) annyi fok gollyóbitok és réájok való vagdalások között is az ellenségnek környékéu szerentsésen kerestül vágtnak és meg-szahadultanak. Ha ez igaz lészen a' leg-nevezetesebb történetek közzül egy leg-ritkábbnak kell lenni ennek a' vitézségnek, mely csak nem hitel felett való. Ezeknek nevek meg-fogja érdemelni az oszlopot. Meg-haljuk ez-után — Báró *Splényi* Regementjéből való Fő Hadnagy *Baranyai Sámuel* Ur, a' ki tavaly a' szomszéd Rim-niki Basát Erdélybe Csalájával edgyütt fogva hozta vala, egy ezen hónapnak 6-dikán Krajovából Tordára küldött Lyeleiben írja, hogy akkor tályban a' Gládovát meg-szorító Törökségnek H. *Hohenlohé* maga 3000 néppel és nyóltz ágyukkal eleiben ment volna Oláh-országból, kikkel némü-némü képpen szemben szálván, azokat kevés ütközettel melyben mintegy hét Törököket el-fogtak, visszátérítette. — „Tordára a' mult és ezen a' hónap annyi töméntelen búza és zab takarítottott a' Szilágságból és Magyar-orzágnak széleiből a' Magazinum számára, hogy a' Magazinumban koránt sem férvén, a' mennyi üres arra való házak Tordán tállattak, azok dugva teli töltettek. — E' Follyó hónapnak 12-dik napján *Standrecht* mellett akasztatak

fel Járában, *Splényi* egy Regimentjéből szökött nagy tolvaj. Ez egy hasonló társával, már szinte két éltendeje hogy el-szökvén a' Regimenttől, tolvajságokról hírefek valának, a' Kis-Bányai és ahoz szomszéd havasokon; jutalom pénz-is vala el-fogat-tatások iránt a' Vármegyében ki-hirdettetve. A' mi-nap Kis-Bányán azon házban valának egy Erdő-szélben, melyben lakó egy özvegy Oláhné kéntelen-ségből fokszor jól tartotta őket, ekkor-is az elég-ségig, hogy nem adhata égett bort nekik, edgy üfzköt ragadván ki-ment, hogy a' házat fel-gyújtsa. De itthon lévén ez Oláhnének két fiai ki-mentek u-tánna, emez hozzá vágott künn ezekhez: de ötet a' helyett egy fejszével edgyik legény agyon vágá. Akkor az házban ismét meg-térvén, a' másikat-is meg-szoriták, és elevenen el-fogván kézbe adák, a' jutalom Summát mindenikért meg-nyerék. Le-vágott dög testét a' szolgabirónak homlokára ütetett petsétje alatt vitték a' Kolosvári Akadémia bontza-ló műhelyébe. — A' sokaknak bánatjára minap meg-hólt Néhai Gróf *Bethlen Adám* Ur ő Nagysá-gának, midön férjfiu magzatot örökösül nem hagyott volna, szerentsésen még is a' minap özvegy Gróf-néjától egy fija születék, ki az *Adám* nevet vevén, hogy áldott emlékezetü édes Gróf Attyát a' mi Ha-zánknak még fel-támolfsza örvendező szivvel o-hajtjuk.

Az Oláh-országból jött utobbi Tudósítások-sze-rint itt a' mi Sergeink még eddig tökéletes tsen-déségben nyugofznak, a' Hertzog *Koburg* betsülete napról napra nevedegig a' Bojérok előtt, valamint
szintén

szintén minden más itt lévő Tisztjeinknek és fegyvereseinknek — és a' jelen-való fárságot igen vigon töltik. — Bukorestről azt jegyezhetjük-meg, hogy ez olly nagy Város, melyben tsak Templo-mak 300-an fellyül számláltatnak. A' Házokba, mellyek már a' 2 fejü Sas Szárnyai alatt mind megszámoztattak, 6 Batalion katonáink vagynak bé-szálva, és még is alig lehet észre-venni, hogy ka-tonák vagynak *Bukorestben*. Azonban, akár mint el-légyen is ezen nép itt a' házokban széledve, még is olly jó rendeléssel figyelmeznak a' környülállások-ra, hogy a' midön nem régiben véletlenül tüz tá-modott vala, (minthogy a' Lármára a' nép nem tudhatta ellenségé, vagy mi?) leg-ottan tsatázó ké-születtel vala jelen az egész 6 Batalion, ugy hogy a' Bejérok nem tudának vala ezen szörnyü hirtelen e-fett kézületen eleget bámúlni. A' mi itt lévő Népünk-nek jobb szárnya szágodozva vigyáz egész-szen *Gsurg-foig* és a' Dunáig minthogy a' Dunán túl *Rud-tyukban* vagyon *Mauroyeni*. Bal-szárnya a' mi Moldvában lévő Sergünknek *Braillova* vigyáz, hól és a' mely környéken 7000 Spáhinál több fekszik; kik közzül ottan ottan 7 — 8 százon jönnek egész-szen a' mi Sántzainkig, hogy azokat meg-visgálják. — A' nem meszize fekvő Orosz Vezér *Szuvarov*-is szüntelen ezekre tartya fél-szemét — — Bukorest-ben most minden drága, és drágább mint eleinten vala; de azonban a' Lovak több Szénát kapnak; mert a' nagy hó el-menvén, a' Parasztok a' kaszá-latlan réteket meg-kaszálták.

A' *Lembergi Levelekből* tudjuk, hogy a' hajó-
kázásnak Igazgatója *Abbe Gáspár Ur*, kinek szor-
galmatozsága által a' *Dniſter* vize ugy meg-tisztitta-
tott vala, hogy azon, ezen háborus alkalmatozság-
gal, igen nagy haszonnal lehet hajóközni, Jan. 27-di-
kén egy ő Felségétől szorgalmatozsága által érdemlett
arany emlékeztető pénzt nyere; mely a' fő Kormá-
nyozó *G. Brigidó Ur* által egy arany lántzal akasz-
taték, a' nevezett napon nyakába. — Ugyan csak
Lembergi Levelekből tudjuk azt-is, hogy a' mi *Gai-*
litziába útban lévő népünk, olly parantsolatot vett
légyen, hogy lépését kettőztetse. — Jan. 14 di-
kén egy *Oldh Popát* vivének fogva *Lembergbe*, és
által adák az ítélő-szék' kezébe. Ez a' *Gonosz-té-*
vő Popa a' *Kútokat* akarta *Bukareſtben* méreggel
meg-veſztegetni, és a' mint mondatik, már némely
kútokat meg-is mérgeſített vólt, de idején észre-ve-
ték, ugy hogy ſenkiinek nem árthatott, 's *Popa U-*
ramat így fogák-ol, kit minden órán a' *Hámán Pa-*
lotája ablakában fogunk ſzemlélni.

A' *F. Hadi Kantzelláriáról* ki-adott *Tudóſítás e'*
következendő: (**) — „ *Midőn* Közelebből, mint
már tudva vagyon, egy ellenséges *Sereg*, a' nél-
kül hogy tzeljät elérte vólna, *Krajnában* elő-moz-
dúlt, azt a' rendelést vevé a' *Serviai Szabad-sereg*
Igazgatója *Mihályovits*, hogy az ellenség ellen más
felől mozdulást tegyen, és azt *Kruſſévátzban* vagy
másutt meg-támodja. *Obelter Mihályovits*, a' ma-
ga Jan. 7-dikén költ és a' *Generál Comandótól* bé-
küldetett *Tudóſittáſa*-szerint, meg-indula *Jagodiná-*
ból ugyan ezen hónapnak 2-dikán 8 *Kompánia* gya-
logok.

logokkal 4 ágyukkal egy Sqvadron *Gréfen* és egy más Sqvadron Szabad-seregbéli Húzfárokkal a egy-szersmind parantsolatot adott egy osztály Kemény-lövőknek Csupriából, Parachin és Szalatson keresztül a' Nisai úton való előmozdulásra. A' fő-sereg érkezék az első nap Rassevitzában, Jan. 3-dikán pedig egy puszta faluban Bosniániban, a' hová 2 órányira vala azon hely, hol a' Morava-vízen való által-menetel vótt rendeltetve. Minthogy a' jelen-való hajók az által-menetelre alkalmatlanok valának, meghatározá a' gyalogság magát önként az által-lábalásra, melly-is noha a' víz jó méjj és övig erő vala, ezen hónap' 4-dik napja éjszakán 3 órákor meg-esvén, azonnal a' jobb hajókon az ágyuk-is által-tétetének. Ekkor a' nép rendben állittatván, az Obester parantsolatyából négy-szeg formáltatott, tüz rakatott, hogy a' katonák magokat szározthassák. Azonban Szabad-seregbéli Hadnagy *Márkó*, Obester *Mihályovits*tól parantsolatot véve, hogy valamint az az előtt való napon Parachinból Alexintze-felé, és Szabatzból azon úton, mellyek Alexintze és Prokopiból Krusevátz-felé mennek, alattomban, hogy az ellenségnek jöhető legittsége, vagy meg-gátoltság, vagy legalább idején észre-vételsék, Komandók küldettek vala-ki, ugy itt-is 200-ad magával tul-felőlről, alattomban vigyázon állyon. Viradolag előre hülde-ték egy a' Szabad-seregből önként vállalkoztak' és más rendeletlen Sergekből álló csoport, *Simonovits* Kapitány vezérlése alatt, ezt követte a' Húzfároknak egy szárnya, az után a' gyalogok 3 ágyukkal és

és a' több Lovaság. Az utolsó csoportot tette egy
osztállyá a' gyalogoknak Kapitány *Mihályovits* a-
latt. Így mentenek a' Sergek egy erdős helyig,
a' hől meg bomogván, túl azon a' szabad mezőben,
minkutanna a' Szajatsból ide meg érkezett Kemény-
lövők az ágyukhoz rendeltettek volna, rendelteték
az Obesteről előmenő csoportok egy szárnya a'
Húzfárságnak; kiket követének az önként vállal-
koztak *Simonovits* Kapitány alatt egy ágyuval, e-
zek után következtek két szárnyai a' Lovaságnak,
és két Batalion gyalogság a' ágyukkal. Az utól-
menő csoportot tette a' Serviai Húzfársóknak egy
szárnya. A' Morován innét hagyták 100 emberrel
Pribichevits vezérlése alatt egy ágyu, hogy innen-
fölül is ha a' szükség kíváná a' Krusevátz ellen
való próba segíthetnék. Krusevátzhoz egy ágyu-
lövésnyire így meg érkezvén, parantsolatot adá O-
bester *Mihályovits* Dob — Sip, és Török-musika-ízó
változások között a' 8 Komániából való négy-
szegnek az öfve állásra, a' Kemény-lövők az ön-
ként vállalkoztak közé ki-osztattak, a' Húzfársók
parantsoltattak előre mozdulni, és az ágyukból a'
palánkra tűz-adatott. Erre az ellenség gyalog és
lo-háton igen nagy számmal a' miénkire ki-ütvén,
a' mi első csoportunknak lovasait olly erővel tá-
madá meg, hogy Kapitány *Simonovits* kényszerítte-
tek az előre rendelt csoportal magát a' gyalogság
négy szege háta-megé viszva húzni. A' ellenség 3
oldalára rotván egyfersmind a' mi négy-szegünk-
nek, izándékozik vala annak háta-megé kerülni: de
mihelyt a' mi Lovasaink magokat rendben fedték,
gyalogjaink keményen ellent állottanak, és az el-
lenségre apróbb fegyverrel és ágyukkal tüzelvén,
kártátsokat hánytának, azonnal az ellenség enged-
ni kezdett, magát a' palánkra viszva vontá, a' ho-
vá kemény ágyuzás által kergettette. Ekkor az
Obester az helység házaira és a' Palánkra tüzelte-
tén, mind keuoit ostrommal az önként vállalkoz-
tak által meg-vétette, és az ellenséget beföllek ki-
kergettette, kik-is egy közelebb való erdőbe sza-
lad.

ladván, egy Squadron lovaság rendeltetésként a' szabadoknak a' lapájon, az erdőkig való kergetésére, azonban pedig a' négy-szeg és a' Lovaságnak más része az helység mellett meg-állapodván, jobbra és balra emberek küldettek ki, kik az el-széledett ellenséget minden-felől fel-keresnék. — Ezen szerentsés próbán való kárunk, 5 holt emberünkben és egy holt lóban állott. Megsebesedtenek a' Szabadseregéből 8, az ágyuzók közzül 2, és a' Gröfen Húszárok közzül 3 embereink. Az ellenségnek maradtanak az ütközetnek helyén 50 holt emberei, kik között találtatott egy *Bégh* is, az Igazgató Basának Attyafia. Sok sebesséket vontzoltak-el magokkal a' futók, és a' közel-való erdő olly nagy hasznokra szolgált, hogy a' kergettetés közben csak egy kényszerítették magát hozzánk fogságra adni, kinek és az ott maradt Keresztyén lakosoknak vallás-tételek-szerint a' Törököknek az helységben volt örök katonáik 1200-an vóltanak, kiknek *Sekher Basa* vólt Igazgató elől-járójok. — Oberster *Mihályovits*-től, ezen egész itt jelen vólt Sereg, Tiszteivel és köz-embereivel együtt, dicsértetik, különösen pedig a' gyalogság. Mások felett jól viselték magukat, Kapitányok: *Göts*, *Qvodencshvits*, *Simonovits*, *Jovitsits*, *Stoikovits*, *Radovánovits*, Fő-Hadnagy *Voinovits*: a' második Artiller. Regementből Hadnagy *Ipitsits*, Káplár *Hortlibla*, másod Káplár *Morgenster Josef*, és köz-ágyuzó *Opitzer János*. Ágyujok a' Törököknek nem vólt, éppen két régi vas-ágyunak romladozott maradványit rakták vólt szekerekre, hogy leg-alább a' magok jobbagyaik között mutathassanak valamit. — Eleség találtatott nállok szénán kívül, egy rakás ujj sült kenyér és 30 darab szarvas marha, mely a' mi népünknek nyereségül ki-olztatott. — Az Oberster Jan. 4-dik napján egész nap Krussevátzban maradt, a' körül való helységek elől-járóit öszve-hivatta, a' Császári hivsége meg-eskette, *Te Deumat* tartatott, és arra való készüléteket tétetett, hogy a' Várbán lévő, Serviai Fejedelmektől építettett, és Servianak

a' Törököktől lett el-foglaltatásától fogva mint lö-
vőállalokkal bánatott Templomok, a' mennyiben le-
hetett meg-tisztittasának, és az Isteni tiszteletnek
ki-szolgáltatására alkalmasfokká tétessenek. En-
nek utánna Kapitány Götz vezérlése alatt, egy osz-
tály, Tábori-mulika szonál a' Várat meg-szálván,
az említett Kapitány a' Városnak igazgatójává té-
tetett az Obestertől, ki a' Nilsa, Prekopi 's a' töb-
bi felé menő utakat vigyázókkal meg-rakván, a'
többi népével két utat tévén 6-dik Jan. Jágodiná-
ban vlsziza érkezett. (**)

A' Polonyban lévő 500 Vadász-katonákhoz me-
gint 700 fejek érkeztenek. Itt egy uj Jäger Kör
állittatik-fel, és már az egész Kornak Tisztjei ki-
nevezettek, kiknek hasonlóképpen tsuka-szin kön-
tösök lészén, mint a' köz embereknek, tsak a' vál-
lakon való finor marad-el. — Gallitziában 2 Sza-
bad-sereg és Tseh-országban- is ugyan annyik szá-
mára gyűjtik a' népet. Mindenestől 7 Szabad-se-
reg vagyon a' jelen való időben fel álló félben, mel-
lyek nem azt jelentik, hogy nekünk békeiségünk
akarna lenni. — A' Konstantzinápolyban lévő Spa-
nyol és Frantzia Ministerek ugyan még a' múlt De-
cemberben tellyes igyekézzettel azon munkálódnak
vala, hogy a' Porta békeiséget kössön a' 2 Tsá-
szári Udvarokkal, de ezek alig adhaták a' magok
értelmeket, midőn a' Pfrulfszus, Svéd, Anglus és
Lengyel Ministerek a' Portát más hangra beszéllek,
és arra bírák, hogy már most valamely Tartomán-
nyának el-veztésével békeiséget kötni nem is gon-
dolkozván, az idén is bizonyoson tsatázáshoz fog-
nak kezdeni, sőt már ezen lágy idővel minden-fe-
lé hozzá-is kezdettenek a' mozgáshoz. — Ó-Grá-
diskából még Jan. 21-dikén azt írják, hogy a' Bál-
nyalukaitak már el-kezdették a' háborgos mozgáso-
kat. A' Horváth és Toth-orzági széleken már e-
zek nem újságok. — Ha a' kenyér ugy hüllana,
mint az Izrael népének a' Manna, ha minden el-
lenségünket Faraho vezérlené a' Veres-tenger' fene-
kére — ha a' katonákat hordó halált Kufftánba
kü-

küldhetnök csak 10 ezredéig tartó rabságra, az én ítéletem szerint mind ezekkel jól járnánk — de a' halál — a' leg-fenyesebb Paloták ajtóiban leskelődik — a' kenyérnek 6 ökörrel szántják meg a földet, 's a' mi ellenségeinknek Vezéri sem egész-szen bolondok. — Nagy hírekkel vitélős Februarius, Mártzius és Aprilis, az első már szü-e is valamit; de Aprilisnek végéig mind a' három lokot fog szülni. — Mi most inkább Ujság-nyázók, mint Ujság-írók vagyunk. Olyonak vagyunk mint a' beteg ember, ki a' keserü orvosságot inkább ki-pökne mint le-nyeli; de mellette a' Doktor és nem engedi. — Ujságunk nintsen, vagy az Ujság-írók mind meg-tébalvodtak — de az egész Europai Ujságokban semmi bizonyos nintsen — noha az egész Világ csak úgy van, a' mint lehet — és ha egy józoni gondolkazó Filozoffus körül nézi a' Világot, nem lehet, hogy ne neveisen — minden jót remélhetünk időre!

Ez alkalmatossággal kívánunk némelly jegyzéseket ide iktatni, az Ő Felsége Armadájában lévő Regementekről:

Azok, mint tudni való, két félek, úgymint: *Gyalogok és Lovasok*. A' Gyalogoknak száma megy 80-ra. Ezek között 39 Német, 11 Magyar, 8 Horvát, 5 Belga, 3 Slávoniai, 3 Partantys, 2 Székely, 2 Olasz, 2 Oláh, 2 Bánáti, 2 Várörző (Garuison.) 1 Stabsz Gyalog. — A' Lovas Regementek szám szerént 34-en vagynak, úgymint: 9 Illuszár, 9 Vasas, 7 Drágonyos, 6 könnyű Lovas (Cheveaux legers) 2 Karabélyos, 1 Stabsz Drágonyos. Az úgy neveztetett Uhlánusok, Lengyelek, széllyel vagynak hányva a' könnyű Lovasok kozzá. — Mind a' Gyalog, mind a' Lovas Regementek fel vagynak nagyobb és kisebb részekre osztva, amazok t. i. *Batalionokra és Kompániákra*; ezek pedig *Osztályokra* (Divisions,) *Szadronokra és Tzúgokra*. — Egy Gyalog Regementben rend szerént 3 Batalion vagyon; de ujra meg győzöttetvén Ő Felsége, e' jelen lévő háboruban Hazánkíjai vitézségekről, a' Magyar Gyalog

log Regimenteket 4-dikkel is szaporította. Minden Batalion ismét 6 Kompániákra osztatik fel. (2 Kompániát egy szóval Osztálynak (Divisio) nevezuek.) Egy Kompánia nevezet alatt, kerek számra szólván, 200 ember értetődik. Mindazáltal hol többől áll az, hol kevesebből. Ha egy Kompániát 200 főre tesziünk, a' szerént egy Batalion 1200, egy Regiment 3600 *), a' Magyar Regimentek pedig 4400 emberből fognak állani. A' Lovas Regimenteknél több a' külömbfég; az Osztályok számára nézve, mint a' Gyalogoknál, a' Batalionokra nézve. Mert a' Magyar Lovas Reg. ekben 5, a' könnyű Lovasokban, és már most a' Drágonyosokban is 4, a' Vasasokban pedig 3 Osztály vagyon. Egy Osztályban, kerek számra szólván, 400 Legény 's ugyan annyi ló vagyon: és így egy Svadronban 200 formán, egy Húzárs Reg. ben mintegy 2000, a' könnyű Lovasoknál 's Drágonyosoknál 1600. a' Vasasoknál pedig 1200. Egy Tüzgban 45 Legény formán vagyon. —

(Hogy a' Fejedelem a' már fenn álló Regimentek számát szaporítja inkább Batalionokkal, Kompániákkal 's Osztályokkal; mint sem új Regimenteket állit fel: az onan vagyon, mivel egy tanulatlan Regimentel sok baj volna, míg azt a' hartz mezejére ki lehetne állítani; a' midőn ellenben egy új Batalion vagy Osztály, 's egy két Kompánia, ha már gyakorlott és tanult Vitézek közzé szerkeztetik bé, igen rövid idő alatt könnyű 's jó móddal neki válik a' Katonáságnak. — Ugyan csak fognak két új Regimentek fel állittatni: 1 Stabsz Gyalog, és 1 Stabsz Lovas; de a' mellyeknek csak a' lessz a' kötelességek, hogy a' Magazinomokat frázsállják, és a' Transportokat kíséressék. Világos kék ruhájot lélzen, veres hajtlókára.)

Hír

*) Ez csak most vagyon. Mert reud szerént a' 3-dik Batalion 4 Kompániából áll; csupán a' két első, mellyek Tabori Batalionoknak (Feldbatalion) nevezetnek, csak 6 Kompániát foglalni magokban.

Hiradd. — *Weber* Simon Péter jelenti hogy *T. Pézseli* József Urnak újra két munkáját nyomtattatta. Az első az *Alzir*, melly a' *szomor Játékon* kívül e' követhetendőket foglalja magában: 1-ször Az *Incás*-nak; vagy az *Amerikában* véghez vitett kegyetlenségnek rövid summáját; 2-ször *Minden Ország*nak, főképpen pedig *Magyar Ország* Historiájának leg-zebb Darabjait; 3-ször *Sz. István* fogva minden (Dietáknak) Ország Gyűléseinek fő végezéseiket 's *Hazánk*nak Igazgatási - Törvényeit; 4-szer Az 1741-ben 's követhetendőben folytatott *Hadakozást*; 5 ször A' 7 esztendei háborúnak a' leg hitelesebb *Irók* után való le irását; 6-ször Az 1778-ban ki ütött háborúnak summáját, 's egész *Europának* akkori állapotját. — Mind ezek együtt 20 krón. — A' kik kívánják meg szerezni, méltóztassanak magokat azon érdemes *Urak*nál jelenteni, a' kik a' *Martyrok Oszlopában* 's a' *Pikétben* az előre fizetést be szedték. Ezen érdemes *Urak* pedig, kiknek a' közöheten felyül minden *tízre* fáradságokért egy adattatik; ne sajnálják *Pesti Vásár* előtt két héttel akár *T. Pézseli* József Urat, akár *Weber* Urat az előte fizetőknek számokról tudósítani: hogy a' kívánt nyomtatványokat mindeneknek le vihessék. A' pénzt pedig csak *Pestre* küldjék bizonyos emberrel, a' ki egyszerűen e' nyomtatványokat is kezéhez végye. — A' másik munka *Hervéy* *Sirkalmái* 's *Elmélkedései*, mellyek *Angliában* tizenötzör nyomtattattak ki egymás után, 's reményljük, hogy nálunk is nagy kedvességet fognak találni. — A' munka még egészen nem kész: azért is az árát nem lehet meg határozni; de ez is fog *Pesten* *Weber* Urnál találatni. — Nem külömben a' *Merop Tínréd* 20 kr. s' *T. Pézseli* József Urnak eddig ki jött munkája 's a' t. — *Weber* Urnak rend szerént való szállása vagyon *Pesten* a' *Szent Mibályi* kapu előtt egy betsületes *Bodnár* méltor embernek házában.